

בתוקף מתאריך: 1.5.02

פרק: 03 - בתי סוהר

ת' עדכון אחרון: 25.08.2024

מס' הפקודה: 03.04.00

מבקרים רשמיים בבתי הסוהר

1. השר ממנה מבקרים רשמיים למתקני הכליאה בישראל לצורך בדיקת התנאים **כללי** שבהם, דרכי הטיפול באסירים, ניהולו התקין של מתקן הכליאה והתאמתם של כל אלה להוראות הדין ולהוראות אחרות. זאת, בצד בעלי תפקידים המשמשים כמבקרים רשמיים מכוח כהונתם.
2. **"מבקר רשמי"** - מי שהוסמך מתוקף כהונתו או מתוקף מינוי השר, לבקר **הגדרות** במתקני הכליאה ולבדוק את התנאים שבהם, את דרכי הטיפול באסירים, את ניהולו התקין של מתקן הכליאה והתאמתם של כל אלה להוראות הדין ולהוראות אחרות.
"מתקן כליאה" - בית סוהר, בית מעצר, מתחם המתנה לדיונים משפטיים בבית משפט.
"אזור ב" - מתקני כליאה או אגפים בהם מוחזקים עצורים הנחקרים על ידי שירות הביטחון הכללי.
3. סעיפים 71 ו-72 לפקודת בתי הסוהר (נוסח חדש) התשל"ב 1971. **הבסיס החוקי**
4. א. להגדיר את סמכויותיהם וסדרי הביקור של המבקרים הרשמיים. **מטרה**
ב. לקבוע אחריותו של שירות בתי הסוהר בכל הקשור לעבודתם של המבקרים הרשמיים.
5. **מבקרים**
א. ממלאי התפקידים המפורטים להלן הינם מבקרים רשמיים מכוח כהונתם: **רשמיים**
(1) יו"ר הוועדה לביטחון לאומי ויו"ר ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת - **מכוח כהונתם**
בכל מתקן כליאה.
(2) שופטי בית המשפט העליון והיועץ המשפטי לממשלה - בכל מתקן כליאה.
(3) שופטי בתי המשפט המחוזיים ושופטי בתי משפט השלום - בכל מתקן כליאה שבאזור שיפוטם.

- ב. מבקרים רשמיים מכוח כהונתם, רשאים לבקר בכל שטח מתקן הכליאה לרבות "אזור ב'".
- ג. ליו"ר הועדה לביטחון לאומי של הכנסת, ליו"ר ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת וליועץ המשפטי לממשלה קיים אישור קבוע במערכת נתיב מהיר.
- ד. לשופטים אין אישור קבוע במערכת נתיב מהיר. בכל כניסה יש להזין את פרטיהם ולתעד כניסתם במערכות עפ"י הפקודות והנהלים.

6. א. המבקרים הרשמיים הממונים ע"י השר נחלקים לשתי קבוצות: **מבקרים רשמיים** (1) "מבקר רשמי לרבות אזור ב'" - רשאי לבקר בכל מקום שהוסמך לבקר בו בהתאם לכתב המינוי, לרבות אזור ב'.
- הממונים ע"י השר** (2) "מבקר רשמי" - רשאי לבקר בכל מקום שהוסמך לבקר בו בהתאם לכתב המינוי, למעט אזור ב'.
- ב. "מתמחה" - מתמחה בעריכת דין, בארגון אליו שייך המבקר הרשמי - רשאי להתלוות לביקור רשמי של "מבקר רשמי" כאמור, אך לא תהיינה לו הסמכויות הנתונות למבקר רשמי לפי החוק.
- לכל ביקור רשמי ניתן לצרף מתמחה אחד בלבד. מתמחה אינו רשאי לבקר באזור ב'.
- ג. רשימת שמות המבקרים הרשמיים הממונים מדי שנה על ידי השר תוזן למערכת הממוחשבת "נתיב מהיר" ע"י מחלקת ביקורת.

7. **מועד ותיאום**
- א. מבקר רשמי רשאי בכל עת להיכנס למתקן הכליאה שהוסמך לבקר בו, לשם מילוי תפקידו, בין אם הביקור תואם מראש ובין אם מדובר בביקור פתע.
- ב. תיאום הביקור הרשמי ייעשה ישירות על ידי המבקר מול מתקן הכליאה המבוקר.
- ג. הגורם המתאם במתקן הכליאה, יאשר את מועד הביקור, יקבל את רשימת המשתתפים ויוודא כי מדובר במבקרים רשמיים, כפי שהוגדרו בסעיפים 5-6 לפקודה זו.
- ד. בסמוך לתיאום הביקור / בביקור פתע, יעדכן מפקד מתקן הכליאה, באמצעות לשכת ממ"ז / מפקד יחידת נחשון, לפי העניין, את ק' ביקורת ובקורות מבקרים רשמיים, אודות הביקור.

ה. אם הגיע המבקר הרשמי בשעות הערב, יודיע מפקד המשמרת למפקד מתקן הכליאה על בואו של המבקר הרשמי, ולמחרת ידווח על כך בכתב.

ו. השר או מי שהוסמך לכך על ידו, רשאי לא להרשות ביקור של מבקר רשמי במועד מסוים, אם הוא סבור שמטעמים של בטחון בית הסוהר והמשמורת הבטוחה של האסירים באותה שעה, יש למנוע את הביקור.

8. א. מבקר רשמי רשאי להיכנס למתקן כליאה שהוסמך לבקר בו ולבדוק התאמתם של הנושאים המנויים להלן, להוראות הדין ולהוראות אחרות:
- 1) דרכי הטיפול באסירים.
- 2) התנאים במתקן הכליאה לרבות: תנאי החזקתם של האסירים, איכות וכמות המזון הניתן לאסירים, תנאים סניטריים ותברואתיים, תעסוקת אסירים, פעילויות פנאי, חינוך, טיפול ושיקום לאסירים.
- 3) ניהולו התקין של מתקן הכליאה.
- ב. לשם ביצוע תפקידו, רשאי מבקר רשמי להיכנס לכל מקום במתקן הכליאה שהוסמך לבקר בו ולשוחח עם כל אסיר, אף שלא בנוכחות מפקד מתקן הכליאה או גורם אחר. הוצאת אסירים מתאיהם בשעות הערב, תאושר על ידי מפקד מתקן הכליאה מטעמים מיוחדים בלבד.
- ג. מבקר רשמי רשאי לבקש ממפקד מתקן הכליאה או מכל סוהר, באמצעות מפקד מתקן הכליאה, כי ימסור לעיונו כל מידע, מסמך או דבר שיידרש לצורך מילוי תפקידו.
- ד. על אף האמור בסעיף קטן (ג):
- 1) תיקים ביטחוניים יימסרו לפי דרישה רק למבקרים שהם שופטים של בית המשפט העליון.
- 2) מידע רפואי, פסיכולוגי או סוציאלי יימסר למבקר רק לאחר קבלת הסכמת האסיר בכתב לויתור על סודיות.
- ה. מקום בו עלה כי מבקר רשמי שמונה על ידי השר פעל תוך חריגה מסמכויותיו עפ"י הוראות כל דין או בניגוד להנחיות היועמ"ש לממשלה, יועבר העניין לבחינת יועמ"ש שב"ס ובאמצעותו לגורמים הרלוונטיים במשרד לבל"מ.

9. אסיר רשאי לפנות למפקד מתקן הכליאה בבקשה להעביר פניה ולבקש ראיון עם מבקר רשמי:

פניה למבקר רשמי

- 1) כאשר הפניה היא למבקר רשמי ספציפי, מפקד מתקן הכליאה יעביר את הפניה ישירות לאותו מבקר, בצרוף הערותיו.
- 2) כאשר הפניה אינה ל"מבקר רשמי" ספציפי, היא תועבר למרכז נושא המבקרים הרשמיים במחלקת ייעוץ וחקיקה במשרד המשפטים, בצירוף הערותיו של מפקד בית הסוהר.

10. סדרי ביקור

- א. המבקר הרשמי יציג את עצמו בשער הכניסה באמצעות תעודה מזהה.
- ב. היה ומדובר בביקור פתע, עדכון הגורמים הרלוונטיים לפי העניין ייעשה בהתאם להוראות סעיף 7 לפקודה זו.
- ג. בהתאם להנחיית היועמ"ש לממשלה, מבקר רשמי העורך ביקור רשמי במתקן כליאה בו מוחזק עצור או אסיר שאותו הוא מייצג באותה העת או שכנגדו הוא מנהל הליך פלילי או מנהלי באותה עת, או שבו מוחזק אדם אחר שהוא מכרו הקרוב או קרוב משפחתו של המבקר, יודיע על כך למפקד מתקן הכליאה או לנציג המפקד המתלווה לביקור, עם תחילת הביקור הרשמי או מיד עם היוודע לו על כך, וכן יציין את דבר ההיכרות בפתיח לדו"ח הביקור.
- ד. הכנסה ושימוש בטלפונים ניידים:
 - 1) מבקרים רשמיים מכוח כהונתם יורשו להיכנס עם טלפון נייד.
 - 2) הכנסת טלפונים ניידים ע"י מבקרים רשמיים הממונים על ידי השר, נתונה להחלטת מפקד מתקן הכליאה.
 - 3) למבקרים הרשמיים הנכנסים עם טלפונים ניידים יובהר כי אין לעשות שימוש באפליקציות צילום, וידאו, הקלטה וכד' לצרכי הביקורת.
 - 4) בעניין הכנסה ושימוש בטלפונים ניידים כאמור, לרבות החובה להדביק מדבקה ייעודית על המצלמה, יפעלו בתי הסוהר על-פי הנחיות חטיבת המבצעים.
- ה. המבקר הרשמי ילווה בעת ביקורו על ידי מפקד מתקן הכליאה, סגנו או ממלא מקומם באותה שעה.
- ו. בעל התפקיד האמור, יסייע בידי המבקר לערוך את הביקור ויושיט לו את העזרה הנדרשת.
- ז. מסלול הביקור ייקבע לפי רצונו של המבקר הרשמי ויתואם עם מפקד מתקן הכליאה או ממלא מקומו באותה שעה.

פרק: 03 - בתי סוהר	בתוקף מתאריך: 1.5.02
מס' הפקודה: 03.04.00	ת' עדכון אחרון: 25.08.2024
<p>ח. בתחילת הביקור, תינתן למבקר הרשמי סקירה על ידי מפקד מתקן הכליאה או ממלא מקומו באותה שעה, שיכלול בין השאר:</p> <p>(1) מידע על מבנה שירות בתי הסוהר ופעולותיו.</p> <p>(2) מידע על אוכלוסיית האסירים במתקן ואגפי המתקן.</p> <p>(3) מידע על פעילויות חינוך, טיפול, שיקום, דת ותעסוקה.</p> <p>(4) מידע על תנאי מחיית האסירים ביחידה - שיפוץ אגפים, מזון, טלפון, ביקורי משפחות ועוד.</p> <p>ט. בסיום הביקור תיערך שיחת סיכום, בה יעלה המבקר הרשמי בפני מפקד היחידה או ממלא מקומו באותה שעה, בעיות וליקויים שהתגלו במהלך הביקור.</p> <p>י. עם סיום הביקור ובהקדם האפשרי, ידווח מפקד היחידה בכתב לממונים עליו (מפקד בית סוהר - למפקד המחוז, מפקד גדוד ביחידת נחשון - למפקד היחידה) ולרמ"ח ביקורת על עיקרי הממצאים שעלו ואירועים חריגים אם ישנם.</p> <p>11. טיוטת דו"ח</p> <p>א. טיוטת דו"ח הביקור הרשמי מועברת ע"י המבקר הרשמי לרמ"ח ביקורת, לצורך קבלת מענה ארגוני.</p> <p>ב. רמ"ח ביקורת או מי מטעמו יעביר את טיוטת הדו"ח להתייחסות מפקד המחוז / מפקד יחידת נחשון, ולגורמי הנציבות הרלוונטיים, בהתאם לממצאים המופיעים בה.</p> <p>ג. הופצה טיוטת דו"ח ביקור רשמי כאמור, ונתבקשה התייחסות בעל תפקיד בארגון לאמור בטיוטת הדו"ח, יעביר בעל התפקיד הרלוונטי בארגון את התייחסותו, בהתאם לסד הזמנים שנקבע, זאת על מנת שניתן יהיה להגיש את ההתייחסות הארגונית לטיוטת הדו"ח תוך 30 ימים ממועד קבלתה, בהתאם להנחיית היועמ"ש לממשלה מס' 4.1201 "ביקורים במתקני כליאה".</p> <p>12. דו"ח הביקור הסופי, לרבות התייחסות שב"ס, כאמור בסעיף 11 ג' לעיל, יופץ על ידי המבקר הרשמי לשר, לנציב בתי הסוהר, למחלקת ביקורת ולמפקד מתקן הכליאה המבוקר.</p> <p>13. אחריות</p> <p>ביצוע</p> <p>במטה - רמ"ח ביקורת.</p> <p>במחוז - ממ"ז</p> <p>ביחידה - מפקד יחידה.</p> <p>14. 25.6.2017, 20.08.2014, 19.05.2013, 19.11.2003, 15.06.2003, 15.01.2003</p> <p>תאריכי עדכון קודמים</p>	